

## Tri slobode pod lupom

### Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

24. septembar - 7. oktobar 2021

#### Sloboda izražavanja

##### Pretnje autorima podkasta “Dobar, loš, zao”

Autori podkasta “Dobar, loš, zao” Marko Vidojković i Nenad Kulačin su se proteklih dana našli na meti napada zbog statova iznetih u svojim emisijama. Ovaj poslednji niz pretnji je počeo [nakon epizode podkasta](#) u kojem je Vidojković uputio psovku predsedniku Republike, nakon čega se našao na meti tabloida bliskim vlastima, a nakon [gostovanja predsednika Republike](#) u emisiji “Hit tvit” na televiziji Pink u kojoj je govorio o Marku Vidojkoviću, pretnje su se intenzivirale. Samo nekoliko dana kasnije, [majka Nenada Kulačina je verbalno napadnuta](#) u Boru gde živi, a u upućenim pretnjama koje je tom prilikom dobila je pomenut Kulačin. Vidojković navodi da [strahuje od mogućih napada](#) koji bi mogli biti organizovani na njih. **Ovim slučajem se potvrđuje praksa neadekvatne reakcije nadležnih institucija u oblasti bezbednosti novinara potpomognuta javnim i neretko samostalnim iznošenjem komentara na televizijama bliskim vlasti od strane javnih zvaničnika na koje su se novinarske kritike i odnosile.**

**Podneta krivična prijava zbog mučenja Konstantina Katića**

Pravni tim Narodne stranke je 29. septembra Tužilaštvu za organizovani kriminal podneo [krivičnu prijavu](#) protiv direktora i više zaposlenih Bezbednosno informativne agencije zbog navoda o mučenju njihovog člana Konstantina Katića. Prema navodima ove stranke, Katić je zadržan na beogradskom aerodromu i bio saslušan i mučen zbog objave na Tviteru u kojoj je podržao voditelja podkasta “Dobar, loš, zao” Marka Vidojkovića. Od pravnih zastupnika je navedeno da od ovog slučaja neće odustati, i da će tražiti političku i društvenu odgovornost za sve odgovorne.

### **Fizički napad i pretnje smrću članovima Lige socijaldemokrata Vojvodine**

Poslanik u Skupštini Autonomne Pokrajine Vojvodine Saša Šućurović i njegov kolega član Lige socijaldemokrata Vojvodine (LSV) Đurica Iličić, [napadnuti su u Novom Bečeju 6. oktobra](#) prilikom čega im je prećeno smrću, navodi se iz saopštenja LSV. Oni su tokom boravka u jednom ugostiteljskom objektu bili napadnuti od strane jednog mladića koji je, kako navode, poznat po ranijim presudama za krivična dela, prilikom čega im je pretio smrću, dok su ostali pripadnici te grupe snimali i pratili događaj. **LSV je pored osude napada navela i uverenje da se napadi na političke neistomišljenike ohrabljaju i da je ovaj napad deo tog procesa.**

### **Sloboda okupljanja**

#### **Aktivisti vladajuće stranke ometali skupove opozicije**

Aktivisti vladajuće Srpske napredne stranke (SNS) su u dva navrata ometali javna okupljanja opozicionih političkih partija i pokreta. [Skup opozicione Demokratske stranke](#) na Gradskoj opštini Voždovac u Beogradu održanog 25. septembra, ometan je od strane grupe aktivista vladajuće SNS prilikom čega su sa kasetofona puštane uvredljive poruke upućene predsedniku opozicione Stranke slobode i pravde Draganu Đilasu. U drugom navratu su aktivisti vladajuće SNS postavili štandove u neposrednoj blizini [događaja pokreta Ne davimo Beograd](#) održanog 2. oktobra u beogradskom naselju Karaburma. Pokret Ne davimo Beograd navodi prisustvo SNS kao pokušaj sprečavanja održavanja ovog događaja i napominje da SNS “u već

viđenom maniru” postavlja svoje štandove u ono vreme i na ono mesto kada se održavaju njihovi događaji. Pokret takođe navodi da policija nije reagovala iako je događaj prethodno prijavljen Ministarstvu unutrašnjih poslova u skladu sa zakonom. **Nadležni organi su dužni da u slučaju postojanja skupa i kontraskupa osiguraju nesmetano održavanje oba skupa, što je u ovim konkretnim slučajevima izostalo.**

## **Sloboda udruživanja**

### **Udruženje podnosi krivičnu prijavu zbog pretnji smrću**

[Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije](#) podnelo je krivičnu prijavu Osnovnom javnom tužilaštvu u Novom Sadu povodom pretnji smrću upućenih Društvu na lovačkom portalu [srbijalov.com](#). Objavljeni komentar je prvo podržao [demoliranje službenog vozila](#) Društva, koje se dogodilo pre dve nedelje, a zatim su usledile pretnje smrću. Društvo navodi da je ovakav komentar izazvao osećaj straha i ugrožene bezbednosti kod njihovih članova, s obzirom da forum okuplja veliki broj osoba koje su naoružane. Društvo se godinama unazad suočava sa pretnjama lovaca, što dolazi kao direktna posledica njihovog terenskog angažovanja u razotriranju krivolova. **Nadležne institucije moraju hitno i bez odlaganja da reaguju na upućene pretnje i da budu dodatno angažovane u sprovođenju zakona, umesto što težina tog posla spada na udruženja građana koji veoma lako mogu postati mete napada u sve suženijem prostoru za delovanje.**

### **Ministarstvo unutrašnjih poslova napalo civilno društvo zbog kritika zakona**

[Ministarstvo unutrašnjih poslova je povuklo Nacrt zakona o unutrašnjim poslovima](#) iz procedure nakon niza kritika organizacija civilnog društva da nacrt urušava osnovna prava i slobode građana. Tom prilikom, Ministar unutrašnjih poslova Aleksandar Vulin je izneo niz uvreda na račun civilnog društva, navodeći u zvaničnom saopštenju na sajtu Ministarstva da je do povlačenja Nacrta došlo zbog pritiska “zapadnih obaveštajnih službi” i njihovih “agenturnih mreža u medijima, nevladinim organizacijama i političkim partijama” koje su pripremale masovne i nasilne proteste na ulicama. Iako je MUP povodom novih zakonskih

rešenja navodio povećanje bezbednosti u svrhu suzbijanja krivičnih dela, [organizacije civilnog društva i medijska udruženja](#) su iznele kritike navodeći da biometrijski nadzor narušava slobodu govora i pravo na privatnost kao i da se kosi sa nizom standarda u ovoj oblasti koje se oslanjaju na Zakon o zaštiti podataka o ličnosti i Opštoj uredbi o zaštiti podataka o ličnosti (GDPR). **Navodi izneti u saopštenju Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i retorika koja je upotrebljena u zvaničnom obraćanju jednog državnog organa, predstavljaju nastavak opasnog narativa o “stranim plaćenicima” kojima je cilj gušenje kritike i zastrašivanje organizacija i aktivista, čime se dalje sužava prostor za delovanje civilnog društva u Srbiji.**

## Monitoring

### Simo Spasić nije saslušan povodom pretnji Južnim vestima

**Predsednik Udruženja porodica kidnapovanih, ubijenih i nestalih sa područja KiM Simo Spasić, [nije se pojavio na saslušanju](#) u Osnovnom javnom tužilaštvu u Nišu zakazanom povodom pretnji upućenih novinaru *Južnih vesti* Aleksandru Stankovu.** Spasić je u nizu SMS poruka uputio pretnje smrću *Južnim vestima* ali i drugim medijima nazivajući ih “stranim plaćenicima”. I pored upozorenja da zaustavi pretnje, on to nije učinio. Pretnje su počele nakon što su *Južne vesti* izvestile da je Spasić u maju ove godine primljen u Gradsku kuću kod gradonačelnice Niša Dragane Sotirovski koja je najavila otvaranje kancelarije njegovog udruženja u centru grada, a u sklopu izveštavanja je navedeno i da je Spasić pravosnažno osuđen za silovanje.